

אלגעמיינע יידישע צייטונג

אָרגאַן פֿיר פּאָליטיק, האַנדעל, פֿערקעהר אונד ייִדיש-קאָנפּעססאָנעללע אינטערעסען.

פראנומערצאָנס-פרייז דעם בלאטטעם:
פֿיר אַסערטויז-אונגאַרן:
נאַנציאהרונג 20 קראַנען, האַלביאַהרונג 10 קראַנען, פֿיערשטעליאַהרונג 5 קראַנען.
פֿיר דאַם אַיסלאַנד:
נאַנציאהרונג 28 קראַנען, האַלביאַהרונג 14 קראַנען, פֿיערשטעליאַהרונג 7 קראַנען.

פֿראַנומערצאָנס-פֿרייז דעם בלאַטטעם:
פֿיר אַסערטויז-אונגאַרן:
נאַנציאהרונג 20 קראַנען, האַלביאַהרונג 10 קראַנען, פֿיערשטעליאַהרונג 5 קראַנען.
פֿיר דאַם אַיסלאַנד:
נאַנציאהרונג 28 קראַנען, האַלביאַהרונג 14 קראַנען, פֿיערשטעליאַהרונג 7 קראַנען.

Megjelenik 5-ször hetenkint (szombat, vasárnap és Izr. ünnepek kivételével).
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Sip-utca 19. sz.
Előfizetés: 1/4 évre 5 korona. — Hirdetések mérsékelt díjzabás szerint.
Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő: Groszberg Lipót.

אינאונדצוואנציגסטער יאָרהאַנג, נומ' 32.

אינענטהייטער אונד רעדאַקטאָר:
לעאָפּאָלד (אַרד) גראַסבערג.

בֿיה. דאָנערסט' / י"א אדר ראשון, תרס"ח.

מאָס דאַרף ענטלעדיגע זיך פֿראַנדעט
פֿראַנקל פֿאַר דען מיטגלידערען דער צענטראַל-
קאָמיטעטן זינעם אָנזען פֿערשפּיעכענעם.
איבערפֿליססיג, ערסע צו קאָנטראַקטירען, דאַס מאָן
זעלבסט אויף דיא בלאַטטע פֿערהאַנדלונג דעם
נעאַלאַגען פֿאַרשלאַגעס ניכט איינזונג, אונד זאָ
וואַרע עס דער לאַנדעס-רעפּראַזענטאַנטן איבער-
פֿליססיג, זיך מיט דער זאַכע צו בעפֿאַסען.
דאַס איזט אין קורצע דיא געשיכטע דעם
מיט דען דיעסוואַכענליכען קאָנפֿערענצען אין
צוואַנטענאַהנ געקאָממענען, האָבסט אינטערעס-
טאַטען "אויטאָמאָביל-אויטעלעגעס".

זאָבעל-געראַסעל דער רוססען אונד פֿראַנצאָזען.

אויס דעם פֿערנען ווילדען רוססלאַנד טאַט
עס וויא קריגעס-לאַרס, אונד דאַס מיט אויס
פֿערבינדעטע פֿראַנקרייך שפּיעלט דאַצו דיא בע-
גלייטונג פֿאַרלייפֿט איזט עס נור אין צייט
טונגס-קריגען, בייא וועלכעם פֿיעל טינג
טע אונד דרוקער-שוואַרצע פֿערהויבט
ווירד; אבער אַננסעלכע געמיטשעד בעפֿרידענען,
עס קאָנטע דאַרויס אין ווירקליכען
קריגע מיט פֿיעל פֿולווער-רויך אונד בלוט-
פֿערגעס זיך הערויסוואַכען.

דיא רוססישען צייטונגען, דיא בעקאַנטליך
נור דאַס שרייבען קאָנזען, וואס דיא רע-
גירונג אַהנען ערלייבט, שלאָנען דאַר-
בער לאַרס, דאַס אַסערטויז-אונגאַרן-
גאַרן אַנזעלדן אויף איינען עראַב-ע-
רונגס-צונג אים אַרוינעם לאַגענען
וואַרדן דען אינטערעסען רוססלאַנד אונד דעם
געזאַמטען סלאַווענטישעם אונדערבענבאַרער
שאַרען פֿערהאַנדעל ווערדען קאָנזען, זיא זע-
הען אין דער פֿאַנאָנזענעם מיטשער דעם אויס-
טען באַראַן אַהרענט האַל אַנזעקונדיג-
טען "זאַנד שאַק" באַהן אין אונדערעכ-
טיגעס פֿאַרדינען נאָך דעם אַרענט, אונד דיא
פֿראַנצאָזישען בלאַטטער שפּיעכען די-
רעקט פֿאַן איינער "פֿערלעמענע דעם בערלינער
פֿערטראַגעס" אונד "בערלינער דעם פֿיערענעס"
זיינעם אַסערטויז-אונגאַרנס.

אין דער געסאַרען זיא צענען דער אַסער-
רייכישען דעלעגאַצאָן האַט צוואַר קריגעסמינג-
טער באַראַן אַהרענט האַל (וויא וויר
אן אַנדערער שפּיעללע בעריכטען) דיענע פֿער-
דאַכטונג ענטשיערען צוויקקעווענען ער טהאַט
דעם אויך שאַן פֿירער איינמאַל אבער זינע
וואַרע פֿערהאַללען אין רוססלאַנד וויא לערער
שאַלל, דיא דיא רוססישע אַפֿענעליכע טיינג
פֿאַן דען פֿראַנצאָזישען בלאַטטער טאַג-טאַגליך
גענען אינערע מאַטאַריע אויפֿעהעטצט ווירד.
זאָ שרייבט אין זינער געסאַרען נומער
דאַס פֿאַרזעך בלאַטט "פֿיאַראַ": "גראַסער צאַן

עס ווייטערען פֿערשוויגען דעם האַב-אינטערעס-
טאַטען עראַיינעסעס ענטפֿאַרלעך, זאָ
דאַס וויר העריכער נומערד נאָהערעס מיטשפּאַ-
לען דירעקטן.

דעם ערשינען דער גלעדיקען נעאַלאַגען
אַבאָרדונג אין דער אַרטה קאַנזעליא וואַר טיט-
טאַטע דער בענדן איינעם אַבנעוואַנדען
דער דיסטריקט-פֿראַנדענען פֿאַראַנזענענען, דיע-
זער איבערבראַכטע דיא באַטשאַפֿט דיא נעאַלאַ-
לאַגע ווירדע דאַס בעשער בענען נאָך איינ-
הייט ליב ער אַרנאַנזאַצאָן פֿאַרלעך
לאַסען, ווען דיא אַרטה-אַקטיע אין דיא שאַ-
פֿינג איינעם איינזאָלען פֿאַרזען פֿאַרוס
פֿיר געמיינזאַמע אינטערעסען וויללעגט,
אונד בעהופס איינער בעזענליכען בעשפּיעכונג
וואַללע דיא פֿערהאַנדלונג דער דיסטריקט-פֿראַ-
נדענען איינע דעפּוטאַצאָן אים אויפֿער מיטשע
ענטווערדען. - פֿראַנדענט פֿראַנקל ערוי-
דערטע העריקע ווען דיא דעפּוטאַצאָן צו אויס
קאָממע, געכעטע אויס דיא האַלבעקייט, זיא צו
עטפֿאַנען; אבער ער בוטשע, איהרען בעאַב-
זיכטיגען בענדן בייא אויס צו אונזער-
לאַסען, דענן ער מיטשע אין פֿאַרדינען
ערקלאַרען, דאַס דער בענדן רעזולטאַט
לאַז בלייבען ווערדע.

דענאָך האַט איינע שטאַנדען נאַכער דיא
דעפּוטאַצאָן זיך אין דער אַרטה קאַנזעליא איי-
געפֿונדען, זיא בעשטאַנד אויס דען דיסטריקט-
פֿראַנדענען געווענענעם רייכטאַט אַבנעוואַנדע-
טען דער ווילאס פֿאַרזענען (שטיינאַט-
אַנזער), אַלעקסאַנדער לעאַפֿאַלד (סענאַטער)
אונד דער בעילא ווילאס (קאַשוי).

פֿראַנדענט פֿראַנקל, דער אין פֿאַלגע דעם
בעזעכע דיא עכען דאַמאַלס אַבנעוואַנדענע
זענען דער צענטראַל-קאָמיטעטן פֿערהאַלענען
מוסטע, עטפֿאַנען דיא דעפּוטאַצאָן אַלליין אין
זינעם פֿראַנדענען צייטער מיט געביהערדער
האַלבעקייט, ערקלאַרעט אבער גלייך, ער בע-
דיערע דיא בעמיהונג דער העררען, דיא אויפֿ-
גאַר קיין ערפֿאַל ווינקע, דעסענא אונגעאַכטעט
לעגע דיא דעפּוטאַצאָן איהרע פֿראַנצאָזישען
פֿאַר, וואַרדן פֿראַנדענט פֿראַנקל עס איהנען
מאַטוורטע, ווארום איהרע פֿאַרשלאַגע אַרטה-
דאַקטערייטס גאַר ניכטאַן ערוואַנגע געפֿאַנען ווע-
דען קאָנזען, אַם שלוסטע דעם פֿאַסט צווישטינדיגען
געשפּאַכעם באַסען דיא העררען, פֿראַנדענט
פֿראַנקל מאַנע וואַך ווענטענעם דאַס מהון, דאַס
ער איהרען איינזונג פֿלאַן אַנלאַסלד דער
דעפּוטאַכענליכען אַרטה קאָנפֿערענצען פֿאַר-
בריינגע דער הערר פֿראַנדענט פֿערשפּאַך דיעס,
פֿאַנע אבער הינגע, דאַס דיא העררען זיך דאַ-
ריבער קינער אַללזאָן הינגענען מאַנען, דאַמיט
פֿערהאַנדעטע זיך דיא דעפּוטאַצאָן פֿאַם פֿראַ-
נדענען אונד פֿוהר מיטשעלס דעם אויטאָמאָ-
בילס, דער זיא געבראַכט האַטשע, צוויקק צו
דער נעאַלאַגען קאַנזעליא.

אויסער אַרדענטליכע טאַונג דער אַרטה לאַנדעס-רעפּראַזענטאַנטן.

III.
דער אויטאָמאָביל-אויטעלעג.

"מה ענין שמועה על הר סיני", וועלכען
בעצט האַט דער אויטאָמאָביל-אויטעלעג איינער
העררען צו דען קאָנפּעססאָנעללען אַנזעלענע-
הייטען זאָ ווערדען אונזערע גלעזער זיך גע-
פֿראַנט האַכען, אַלס זיא אין אונזערע פֿאַרדיג-
סאַרען נאַטין איבער, דיא קאָנפֿערענצען דער
נעאַלאַגען דען פֿאַסטע פֿאַן דעם "אויטאָמאָביל-
אויטעלעג איינער העררען" פֿאַנדען.

צווי אַפֿקלאַרונג העריכער דיענע, דאַס עס
פֿאַללע ניכט, אין דענען דער געוויסענעפֿאַצע
זשוואַלטיס נאָך זאָ וויכטיגע פֿאַרגאַנגע אויס
האַהערעם אינטערעסען, אַלס דיא בע-
פֿריינדונג דער נייטערדע דער לעזער אויט, דער
אַפֿענטליכקייט צייטווייליג פֿאַרזענעם האַל-
טען אונד זיך דאַרף בעשראַקען מוסס, דיא
טהאַטאַכע, דאַס זינעם פֿאַרשענדיקן איינע אונד
איבעראַלל הינהאַרבענדען אַהרע ניכטע ווענענע-
ליכעם ענטשליפֿטע, בלאַס מיט איינזינען
וואַר טען אַנזעווענען.

אין איינער וואַלכען סיטואַצאָן בעפֿאַנדען
וויא אויס בייס שרייבען דער ערוואַנגענע נאָ-
טיין, טאַטאַנ נאַכטוואַנט קאַמען נאַטליך אַ-
דערפֿאַראַנזענע מיטגלידער דער פֿערהאַנדלונג
דער נעאַלאַגען דיסטריקט-פֿראַנדענען מיט
טעלסט אויטאָמאָבילס צו אַרטה צענטראַל-
קאַנזעליא העראַנזעברויט, אַם מיט דער דאַ-
זעלבס פֿערהאַנדעלענע אַרטה צענטראַל-קאָמ-
מיטען אבער איינע פֿירענעם פֿאַרזענעם פֿאַרזענעם
צו פֿערהאַנדעלן, נאָך דער רעוולוטאַנאַרען קייט
דער אונטערהאַנדלונג ערוועכע אויס פֿראַנדענט
אַדאַלף פֿראַנקל, דען בענדן דער אַרטה-
הען פֿאַרלייפֿט צו פֿערשורייגען, ער בע-
גרינדעטע זיין ערוועכען דאַמיט, דאַס עס פֿאַן
אַרטה זיטע ניכט רוסטערליך וואַרע, דיענען
פֿערדן דער נעאַלאַגען לייטונג אין דיא גראַסע
גלאַקע צו האַנען, וויר וויללענען אין יעדן
אונטער דער בעדינגונג, דאַס זאָבאַלד דאַס גע-
הייטעס פֿאַן נעאַלאַגען זיטע געליפֿטע ווערדען
וואַללעט, וויר דער דיסטריקט-רעפּראַזענטאַנט
זינע.

נון, דאַס איזט בערייט געשעהען, איינעם
- וויא וויר ערפֿאַרען - דיא נעאַלאַגע דעפּו-
טאַצאָן אים געשפּראַכע מיט דעם קולטוסמינג-
טער דען בענדן בייא דער אַרטה קאַנזעליא
זעלבס מיט ערוואַנגע; איבערדינעם האַט אין
מיטגלידער דער נעאַלאַגען פֿערהאַנדלונג אונד די-
רעקט ערקלאַרע, זיא טאַכע אים דיענעם בעזעכע
קין העל, דאַהער זיא פֿיר אונס דער גרונד

Dr. Wagner & Co.,

Vereinigte Fabriken als Com.-Ges. Budapest, IX., Tinódygasse, 3. Wien, IX., Lustkandlg. Nr. 18

Sodawasser - Fabrikseinrichtungen. Wein- und Bierauschank-Apparate. Eiskästen. Kellereibedarfs-Artikel. Stanliokapsel - Fabrik. Flüssige Kohlensäure.

In diesem Fache die größte Fabrik. Zufolgen Massenfabrikation billigste Preise. Bei Solvenz leichte Zahlungsmodalitäten.

Preiscurant gratis und franco.

ג'נסטונע פארטהיע!

Für einen jüdischen Arzt in einer ungarischen Komitatsstadt, der ein angenehmes Äusseres und schönes Einkommen hat, wird behufs Ehe ein gebildetes, häuslich erzogenes, hübsches Mädchen mit mindestens 30.000 Kronen Mitgift gesucht. Anträge sind unter Chiffre „Doktor“ an die Administration dieses Blattes zu senden, welche dieselben uneröffnet übermitteln wird.

Prächtige moderne Taschenuhr

mit hebräischem Zifferblatt, pünktlich gehend um Kronen 18.— erhältlich bei

Brüder Ehrentreu, BUDAPEST, VI., Eötvös-utoza 17.

(Neben der orth. isr. Zentralkanzlei.)

Jede Uhr wird bei uns vor der Versendung während 24 Stunden nochmals genau ausprobt. Die Uhr ist um 1/3 grösser, als obiges Format. Bestellungen werden gegen Voreinsendung des Betrages franko, oder per Nachnahme erledigt.

פארציגליכע ארטה' מצות

ליעפערט אנדאך עט אנדעטאל דיא מצות-באקקערייא שווארץ עט רינגער אין ב' דיארטאט. פרויקוראנט נראטס. — צונליך וינד ביא דעוועלבען וועגען ערעקערשער איינפיהרונג 2 מצות-מאשינען מיט נאראנצע ביליגסט צו פערקויפן.

KOKUSFETT, verlässlich orth. כשר. Blechdosen (netto 4 1/2 Kilo) um Kronen 6.40 franko überallhin. Ein gros zu jeweiligen billigsten Tagespreisen. Jeder Sendung wird orth. הכשר beigelegt.

REBENWURZEL & GRAUSZ, Budapest, VI., Laudon-utoza 3/a.

Motoren-Abtheilung der Brünn-Königs-Felder Maschinenfabrik

Benzin und Petrolinmotore, Benzin-Lokomobile, Sauggasgenerator-Motor-Anlagen in jeder Grösse, Holzbearbeitungsmaschinen, Müllereimaschinen und sonstige Fabrikseinrichtungen sind billigst zu haben beim

Alleinverkäufer Emil Abeles, BUDAPEST, V., Váci-ut 14. (Telefon 98-32.)

Grosse Auswahl in Schafwollstoffresten

für Herrenanzüge et Ueberzieher, wie auch für Damenkostüme en gros und en detail, zu stauend billigen Preisen erhältlich bei

Punz A. Samu, Budapest, VII, ker., Kazinczy-utoza 49.

שבת אונד יום טוב שטרענג נע שפערט.

דאס בילד נען פרעסבורנער אכער - ראבניעס הנאון היג מויה שמחה בונם סופר זצ"ל זאמט דעסען גראבשריפט עהאלט יעדער פראקא, דער מיר 40 העלדער אין ברעפמארקן פארויס איינזענדעט.

Schönberger Lipót, Budapest, Wesselényi-u. 11.

Gratis u. franko erhalten Sie Receipt und Preiskourant zur kalten Zubereitung sämtlicher Liqueure und Getränke, wenn Sie dies auch nur per Postkarte verlangen von der vielfach ausgezeichneten **Fabrik Moritz Löw, Brünn-Hussowitz.**

Zwei מצות-Maschinen sammt kopleter Einrichtung sind preiswürdig zu verkaufen bei **Fonféder Samuel, Békés-Csaba.**

אנשפראכע צו יעדער געלעענהייט (בר מצוה, פערלאבונג, האבצייט, הונד א"י וווי ווירד דייטש אדער אונגאריש אונד העבראיש זען איינזען דונג פאן 5 קראנען פערפאסט. נראטער רעדן אדער פאן-טראגע לויט איבעראיינקאממען. שטרענסטע דיסקרעציע! אנפראגען ווערדען נור נענען רעסור-פארטא בעאנט-ווארטעט.

Dornbusch Mör, Budapest, VII., Nagydíófa-u. 12.

Volkswirthschaft.

עמריידע-געשאפט און 11 פעכער.

דאס אויסגעכאט אין וויצען וואר גערינג. דיא קיפלוסט בעסטער, דיא שמימונג רוהיג. עס ווארדען 4000 מטצ' צו 5-10 ה' האקערען פרויען פערקויפט.

נייער וויצען		עמטער כ'י		נאמשקאר				
וויסענבורג	מחיים	מחיים	מחיים	מחיים	מחיים			
23 05	23 50	23 35	23 80	23 10	23 55	23 35	23 80	76
23 25	23 70	23 60	24 55	23 20	23 75	23 55	24 05	77
23 50	23 90	23 75	24 20	23 55	24 —	—	—	78
23 65	24 10	23 90	24 35	23 75	24 20	—	—	79
—	—	24 —	24 50	—	—	—	—	80
—	—	—	—	—	—	—	—	81

קארן פאן 20 ק' 10 ה' 20 ק' 40 ה' האפער פאן 15 ק' 90 ב' 16 ק' 60 ה' גערסטע פוטטער פאן 15 ק' — ב' 15 ק' 20 ה' פערמינגע שאפט שוואנקענדער פערקעהר. וויצען פער אפיל ק' 24,18 ב' 24,20. האפער פער אפיל ק' — 16,02 ב' 16,02. קורוץ פער מאי 1908 ק' — 16,02 ב' 16,02. שפירטוס. מאן בעצאלטע: האה-שמירטוס אונפערשטייער 61,50 ב' 62,50 קראנען.

קאנקורא. אין דער אויף ארטה קולטוס-געמיינדע צו יעקעל-מארגנטפאלו אויף דיא שטעללע איינעם סיכטונען שויב ובעל קורא אונד ציעמליכען בעל תפלה זאפארט צו בעועטצען. יאהרעס-איינקאממען 700 קראנען, פרויע וואהונג אונד נעבען-איינקאממען 60 קראנען פיר הפלות ימי נוראים. רעפלעקטאנטען, וועלכע אונגארישע שטאטסביורגער זיין מיסטען, מאנען איהרע צייגניסטע, וועלכע פאן 3 אנערקאנטען ארטה ראבניערן בעגלויבונג וינד, אן אונפערשטייען געמיינדע-פארשטאנד איינזענדען. שפעוען ווערדען נור דעם אקצעטירטען פערנישעט.

Ig. Friedmann, Präses, Margitfalú, Zipsen.

Máramarosszigeti aut. orth. izr. hitközség.

47. szám. ב"ה. 1908.

קאנקורא. אין דער היעווען אויף ארטה קולטוס-געמיינדע אויף דיא שטעללע איינעם הויס יע עהער צו בעועטצען. יאהרליכעם געהאלט: פאן דער געמיינדע-קאסטא 1600 קראנען, פאן הנסות בית הכנסת 800 קראנען אונד פיעלע עמאל-מענטען פיר משוררים יאהרליכע 600 קראנען זאמט פער-פערענונג. שטרענג רעליוזיאזע, סיכטונען זונם, דיא אויף דיע-זען פאסטען רעפלעקטירען, האכען איהרע אפפערטע, מיט אנ-נאכע איהרע אלטערס אונד פאמיליענשטאנדעס פערזעהען, זאמט צייגניסטען פאן אנערקאנטע רבנים הי' אן אונטער-פערנישען געמיינדע-פראגעס לאנגסטענס ב' אס 15 טען מארץ דיעועס יאהרעס איינזענדען. צום פראקעפארטראג קאנן נור דער בערופענע ערשיינען. ריזעשפעוען ווערדען נור דעם אק-צעטירטען פערנישעט.

Máramarossziget, am 30. Jänner 1908.

Adolf Davidovits, Präses, Salamon Fränkl, Notár, Major Rosenstein, נב"י.

Concurs. In der orth. isr. Gemeinde zu Récsé ist die Stelle eines Vorbeters, der auch die Stelle eines Vorwärters, mit dem Gehalte von Kronen 16 wöchentlich nebst freier Wohnung bis längstens 15. Februar l. J. zu besetzen. Bewerber müssen ungarische Staatsbürger sein und die Fähigkeit besitzen, den jüdischen Kindern in Deutsch und Jüdisch Unterricht erteilen zu können, wie auch von 3 anerkannten orth. Rabbinern besitzen. Solche, die der ungarischen Sprache in Wort und Schrift mächtig, werden bevorzugt. Nur dem Acceptierten werden die Reisespesen vergütet. Offerte sind zu richten an den **Orth. isr. Gemeindevorstand, Récsé, Pozsonym.**

שידוך הגון! פיר איין געהר היבשעס, יונגעס מאד-בען, הייליך ערצאגען, ניכט אונגע-בילדעט, סיכטונען נאהערין, בת ת"ח, האט 2000 קראנען נדון ווירד פאסטענדער שידוך געווינט. אס ליעכטסטען איין בחור מיט נוטער שטימען, דען דער פאטער דעם מאדבענס שחוטות ובריקות אויסלערענען ווירדען. אנטראגע בעלעבע מאן אונטער "פאסטענד" אן דיא אדמיניסטראציען דיעועס בלאטטעס צו זען דען, פאן וואך דיא אנטראגע איינערפאפענט ווייטערבעפאר-דערט ווערדען.

Heirath! Suche für meine Schwägerin ehrliehen, eventuell einen Witwer. Mitgift 600 Kronen baar, überdies werde ihm ein gutes Geschäft einrichten. Anträge unter „Ehrlich“ an die Expedition dieses Blattes, welche dieselben mir überschieken wird.

Preis einer Flasche 2 K. 50 H., 2 Flaschen werden schon franko gesendet. Erhältlich beim Erzeuger:

OSZKÁR LÁNG, Apotheker, Abony, Pester Comitát.

Eigentümer und verantwortlicher Redacteur: **LEOPOLD GROSZBERG.**

ה'וסטען, קאטאררהאלישע ערקראנקונגען, ברוסטשמער-צען, פערשליימונג, נאכט-שווייס, ראבעלן זינד אפט דיא פארצייען דעם געפאהרליכען פיינדעס אונ-זערער געזונדהייט, דער פורכטבארען **טובערקולאזע!**

מאן מוסס דאס איבעל אים קיימע פערטיליגען, אונד אויף דאס איבעל שאן איינזעטרעטען, ווא מוסס מאן אוימואקעהר בעמיהט זיין, דיעועס צו איבערוואלטיגען, צו דיעועס צווערקע דיענס דער אן דער ענגלישע אויסשטעללונג מיט גאלדענער מעדאילע אונד עהרענ-דיסלאם אייגענצייכענע, פאן פיעלען ארצעט עמפאפהרענע האראטיש'י

לינדענ-האניג-סירופ

וועלכער דיא טובערקולאזע טהאטאכליך בעוואלטיגט, דען הוסטען בענימט, דען בלוט-אויסווארף מינדערט, דען שליים גראסאטיג לאזט. — ווער זיך דאהער פאן דיעוען איבעלן בעפרייען, אדער דענוועלבען פארבייגען ווילל, קייפע אונד בעניטצע איינע מוסטערפראש'י אים 3 קראנען אדער איינע גראס'י פלאשט אים 5 קראנען.

פער פאסט ביא פאראיינענונג דעם בעטראגעס אדער נענען נאכנאמע פערזענדעס פאן דער

„Apostel“-Apotheke, Budapest, Josefiring No. 64.

יענען ג' לעזערן, דיא זיך ביא דער בעשטעלדונג אויף דיעועס בלאטט בערופעי, געוואהרט אפאטהעהער האלאפי (אלס זיינען גלויבענסגענאסען) 10% ראכאטט.

WER HUSTEN

sich von langwierigem Druck von **FRIED & KRAKAUER, Budapest, Pfeiffergasse Nr. 10.**

befreien will, der versuche einmal den schon von Vielen erprobten und sich als vorzüglich erwiesenen

QUAICOL-SYRUP!

Erzeuger: **OSZKÁR LÁNG, Apotheker, Abony, Pester Comitát.**

אינע רעדע, אין דער ער זיינע קורצליך אין בערלין געמאכטען אויסטערונגען ווערען דאס אלס אונד ערגאנצען. עס האט דאנאך דען אנשיין, לייטונג מיט דער מירקישען רעגירונג ווירקליך אין אבזעהבארער צייט צו פאןטיווען ערפאלגען פיהרען קאנטען. הערר וואלפשוואך זאגטע נאמ- לוך אים לויפע זינער איינשטינדגען רעדע מיט בעצוג אויף זינען לעצטען אויסעלטהאלט אין קאנטאטאניאניען פאלגענדעם: "אך קאנן פערזיכערן, דאס דיא מירקישע רעגירונג אונזערע בעוועגונג דורכאויס ניכט פיר איינע איינבילדונג האלט, אונד דאס זיא אימער מעהר צו דער אבער- ציוונג קאמט, דאס עס ניכט נור דען יודען, ניכט נור פאלאסטניא, זאנדערן אויך דעם מירקישען רייכע זעלבסט גראסע פארט היללע בעמען ווירד, ווען פאלאסט- מינא איינע גראסע יודישע בעוואהערשאפט האבען ווירד, אונד דאס ליענט היינט ניכט מעהר אן דער מירקישען רעגירונג, זאנדערן אן אונס זעלבסט. ווען דאס יודישע פאלק ערסט דען וויללען האבען ווירד, אונד ווען דיא מיטטער פארהאנדען זיין ווערען, דאנן ווערען אויך אל- לע ניכט יודען אויף אונזערע זייטע זיין."

דיא גראסע שולע דער וועלט דירפטע דיא יודישע שולע אין דער מידלעקעסערשטראסע אין לאנדאן זיין, דא זיא 3500 שילער צאלהט. לואיז אבראהאמס, איהר דירעקטאר, ווירקט בע- רייטס זייט 55 יאהרען אן דער שולע. דאמאלס (1853) וואר זיא איין שמאלעס געביידע, אין דעם 600 קנאבען אונד 800 מארבען פראמין האמטען. אבראהאמס אינטערעסירטע דיא פאמיליע ראטא שילד פור דיא שולע, אונד רועזע מאכטע איהר נאמאהאפט צו ווענדונגען; אויך לעס דיא יודישע געמיינדע צו עהרען לאך ראטא שילד דים איינען גראסען אכזיא מיט 40,000 מארק קאסען ערויכטען. דער בערהאפטע שריפטשמעללער איזראעל זאנגווייל ווירק- טע אן ריעזער שולע אלס לעהרער.

דיאם ענדע איינער משומדים פאמיליע. דיא קיימנאל אכטהילונג דער היעזיגען אכערשטאדטהויפטמאנשאפט האט דיא אונטערזוכונג אין דער שטראסע אנזיינע געגען דיא ברודער קארדאש בענענדעס. געסטערן זנד נאך דער רעכנונגס-רעוויזאר דער יאנעס אונד פראנצ-שמאדטער שפארקאסא לאדוסלוס ברונג- נער אונד דער בוכהאלטער קעמעניי איינפערנאמען ווארדען; ביידע קאנטען יעדאך בלאס זא פועל אויסאגען, דאס זיא נור איהרע פליכט ערפיללט אונד אויף דיא לייטונג דער מאנק-אנגעלענענהייטען קיינערלייא איינפלוס גע- נאמטען האבען. נאך בענעניונג ריעזער פערדא- רע ווארדען דיא אונטערזוכונגס-אקטען אבער- שלאסען אונד דער שטאטמאנואלטשאפט איבערטימטעלט.

דיא פאסט-רויב-מאגארה. אויס וואר שוויטעלעראפירט מאן צו שיען דען ארמטשאפטען לויבן אונד יאנאז האבען רייבער דען פאסטוואגען איבערפאללען. עס ענט- וויקקעלטע זיך איין העפטער קאמפף. דער קו- טשער אונד זאלראשען ווארדען פאן דען רייבערן מארשטעשלאגען ז זאלראשען שויער פערוואונדעט. דאנן האבען דיא רייבער דען פאסט-וואגען געפלינדערט וואכזיא איהנען 10,000 רובעל צום בייטע פועלען. דען רייבערן געלאנג- עס צו ענטפליעהען.

קליינע נאכריכטען. דיא שוואונדעריכט אין פורעסבורג האט געסטען איינען העטצערישען גייטליכען צו צווייא מאנאטען געפאלנעם פער- אורטהוילט. עס אויט דיעס דער ווערזיער פסארדער-ע- מונד שאנדארפי, דער אין איינעם סלאוואקישען בלאטטע דיא אויפרייצענדען טהאטען זיינעם פערווארטהיילטען קאללענען יורינא פעהרערליכט האט. אין האל- פעלו (כאיערן) איז דיא פיהרונג שילערין אונד ראזנער וואהרענד דער ציכטיגונג דורך דען לעהרער געשטארבען. דאס קינד זאלל הערצלייכער גע- ווען זיין. אין לאנדאן ווארדען געסטען פאר- פאן וועלען ערפערעסונגס-פער- זוכע צו צוואנציג יאהרען ציכטהויז פערדארטהוילט; ער האטטע פערזוכט. דעם גראסטהאנדלער סאלאמאן יאעל 16-טווענד פפונד שטערלינג (צירקא 400 טווענד קראנען) צו ערפערעסען. אין קאלאמא (נאלזיען) איז דיא דער פירמא גארטענבערג גערהאנדעט גראסע דאמפפמיהלע אבערבאננט. דער שאדען זאלל איינע מיליאן קראנען בעטראגען. אין ריעווען שנייע- מאסען זנד דיא איינענבאהנגיגע צווישען מארש- ווארשא העלעלי אונד סארעניגען שטעק- קען געבליבען.

ווען זיין. אין לאנדאן ווארדען געסטען פאר- פאן וועלען ערפערעסונגס-פער- זוכע צו צוואנציג יאהרען ציכטהויז פערדארטהוילט; ער האטטע פערזוכט. דעם גראסטהאנדלער סאלאמאן יאעל 16-טווענד פפונד שטערלינג (צירקא 400 טווענד קראנען) צו ערפערעסען. אין קאלאמא (נאלזיען) איז דיא דער פירמא גארטענבערג גערהאנדעט גראסע דאמפפמיהלע אבערבאננט. דער שאדען זאלל איינע מיליאן קראנען בעטראגען. אין ריעווען שנייע- מאסען זנד דיא איינענבאהנגיגע צווישען מארש- ווארשא העלעלי אונד סארעניגען שטעק- קען געבליבען.

אינזאנלענען. דער ווענער קרעדיט-אגע- נט פראיין ניכט נאכשטעהנדע אינזאנלענען צעפאללע בעקאנט: פראנצוסקא גראסע, ווען (מארשטראסע 27); פילאספ- גרינשטיין, קיש-סורדוק; אפאלאק, כעמישע אינדוסטריע- געוועלשאפט; מאקס ניינער, בודאפעסט; ערנעסטינע ליי- וואנד, לעמבערג; יאזעף גאלדשטיין, נאדו-בערענא; יאזעף לעבאוויטש, קלויזענבורג; זיעני רעבינצער, קארלשטאדט; אלעקסאנדער נאדו, בודאפעסט (מאנאסטע 15); אריאלד וויינער, ווישעק; מארע ראפאלע, וואלסבערג; קי פראנץ באדא, אלמשיין.

ינאלאסען-לאמטערען. בייא דער געסטריגען ציערונג דער פירטען קלאסע דער XXI. לאמטערען ווארדען פאלגענדע טרעפער געצאנען:

90.000	קראנען געווינט: 89334	20.000	קרא- נען געווינט: 42189
123631	קראנען געווינט: 86550	10.000	קראנען געווינט: 11986
44007	קראנען געווינט: 83246	11957	קראנען געווינט: 2000
44007	קראנען געווינט: 83246	11957	קראנען געווינט: 2000
5306	3930	3018	5306
10070	12548	24850	15111
22702	22320	20322	16945
48079	46717	44575	35531
38117	18957	27592	25734
70128	64505	56024	55805
53313	52618	51647	49861
90330	82883	85872	84294
82347	80326	78007	71470
103830	97953	97351	92546
92329	92090	91468	111016
111608	119113	122125	122628
122648	124338	124622	124338

יע 170 קראנען געצאנען. דיא נאכסטע ציעהונג פירטעט היינט שטאט.

פראנץ יאזעף ביטטערוואסער

בעסטע אנפיהרטיטעל

אויס דען דעלענאציאנען

I. אונארשיע דעלענאציאן.

אין איהרער געסטריגען זיכטיג וועטעטע דיא אונגארישע דעלענאציאן דיא אללגעמינע בעראטהונג איבער דאס הערערעס- בידזשע פארט. נאכדעם דעלענאציע- איששעקוסין ערקלארט האטטע, דאס ער דאס בידזשע ניכט נור ווענען דעסען נאט הווענדיג קייט, זאנדערן אויך אויס פערטרויען צו דער פערזאן דעם קרענטימטערס בעווללענע פיהר- טע דעלענאציע מארשן לאוואסי פאל- גענדעם אויס: "אין דעם פעהאלטניס צווישען אונגארן אונד אסטערייך הערשט נאך אימער איינע גראסע ערבייטערונג, און דעם וועלכע דיא פערשטאנדיגע ערשוערט. אין דעם הערעליכען פעהאלטניס צווישען דער דעלענא- ציאן אונד דעם קרענטימטערס, וועלכעס דיא געיעכטען פארדערונגען דער אונגארישען נאציאן אנזעצקענען בערייט איז, ערבליקקע איך דיא גאנצע, דאס דער מיניסטער זיך ריע- זען פארדערונגען ניכט מעהר זא שאפף פער- שלעסען ווירד, וויא זיין פארנאנער. אונגארן האטטע וואהל דאס בעשערעכען, זיך איינע אי- גענע ארמע צו שאפען; ריעזעס בעשערעכען איז אבער געראדע דעם אומשטאנדע צו פער- דאנקען, דאס דיא געמינאמקייט דער ארמע אין אינריכטיגע זינע געדויעט ווארדען. וויר שטעהען פאר דער געסטען ארפאכע דער רע- געלונג דער מיליארישען פראגען, אונד ווען שאן דיא איבערגאנצטיג פארביכער זיין ווירד, ווירד זיך קיין קרענטימטער מעהר פירען, דער דער ענטוויקלונג דעם הערערע ווירד ענטווארען קאנען, עכענזאנען וויא וויר אונזערען בערע- מיגען פארדערונגען ענטוואנען קאנען."

סאמעל באקאנען: עס איז זעהר צו בערוען, דאס דער אנדערע שטאט דער מאנ- ארכיע אונגארישע ציכטיג געגען אונגארן ריכטעט, ווארדך דיא בעזארגעס ערוועקט ווירד, אב אין צייטען שווערער פערוויקלונג דיא מאליבקיט איינעם צוזאמגענווירקענס פארנאנ- דען זיין ווירד. עס איז וואהרזאפט איינע שאנדע, דאס מאן נאך אימער ניכט אן דיא רעוויזאן דעם וועהרגעזעצעם שרייטעט אונד דיא צווייא-יאהריגע דיענסטצייט ניכט איינפיהרען קאנן. אלל דיעס קאנן אבער ניכט געשעהען, ווען דאס אויסגלייכטענע זיכט אויף דער גאנצען ליניע דורכגעפיהרט ווירד, אין אונזעהרטיג ווייזע וויר יעצט אים אפציערעס-קארפס געגען אונגארן שטימטונג געמאכט. רעדנער טרייטט פור דיא נאכטהווענדיגע ערפילונג דער אונגארישען פאר- דערונגען איין.

אויס זעלבסן זינע שפראכען נאך מעהרע- רע דעלענאציע דער אונגארישע קייטס. אונד דער פערפאסטונג פארטייא. דער קראנטישע דעלענאציע פערמאנענט-לייטאנט מאמ- שיטש ערקלארט, דאס ער דאס ביד- זשע אבליעהנע, אבער פיר דיא ערהאלטונג דער אפציערעס- גאנצען איינערעכע, וואס שטורמישע הי- טערייט עררעגעט.

היינט דירפטע דער קרענטימטער אויף פערשידענע אנפראגען איינפאלאנגען ערטהיילען. II. אסטעריישישע דעלענאציאן.

אכטוואהל דיא בעראטהונג איבער דיא אויסווארט מיט פאליטיק אויף דער טא- געס-אידענע דער געסטריגען זיכטיג דער אסטעריישישען דעלענאציע אינא- שטאנד, בעפאסטע זיך ריעזע צווייטע מיט אונגארישען אנגעלענע הייטען, וואכזיא עס מיט אנגריפען אויף אונגארן פארמליך רעג- נעטע. דעלענאציע באהאנדלען דיא היילש איינע געהאנטישע רעדע פיר דיא פארט- ווער דער געמינאמקייט מיט אונגארן אויך אויף ווירטהשאפטליכעם געביעטע אונד זאנטע אונטער אנדערעם: וויר וויסען דען ווערטה דער צוזאמגענווענדאריקייט געוויס צו שאפען אבער דאס פירכטען פאר דער מרעננונג האבען וויר איינ פור אללעמאל פערלענען (שמירמישער ביפאלל).

דער ברויסליכ-סאציאלע דעלענאציע אק- סאנ מינטע: אין פערפאלל דער מאנארכיע קאנטע אונטער אויטשאנדען איינען אייראפאישען קרענטימ- בייפיהרען, דעסחאלב דארף אין וואהרע אונ- גארישער פארקאט געמאלס דיא פאליטיק דער אונגארישען פארטייא בעפאלגען, זאנדערן ער מוסס פיעלמעהר דיא אידעע דער רייכט- איינטיג פערטרעטען.

פערשידענע אנפראגען בעאנטווארטענער, היעלט מיניסטער דעם אייסזען באראן אה- רענסהאל איינע רעדע, אין וועלכער ער אויך דען אויסלאנדישען פערדאכט- גונגען ענטווערעטראט, דיא געגען אסטע- רייט, אונגארן ווענען דער אנגעשטרעכטען נייען מירקישען איינזענבאהן געריכטעט ווערען. דער מיניסטער ווען דיא פערדאכטטיגען נאנין ענטשיידען צוריק אונד פערזיכערטע, דאס ער נור דיא אויספיהר (עקספארט) דער מאנא- רע ענטוויקלען, אים איינזען אבער דער פרייערעס פאליטיק סרויא בליי- בען וואללע.

פראנצוואסען-אוינלאדונג

דיעזענען דער ני העררען אכטענעטען רעדען פראנצוואסען אס 16 פעבער אבליעה, וואוי יענע דערען אכטענעטע אס 1 פעבער, צו ענדע זינע, ווערדען אום שליינגע ערנייערונג דערועלבען דריינענד ערוכט, דאמיט אין דער צוקונ- דינג דעם בלאטטעס קיינע שאפונג איינערעכע.

הערשט אין רוסלאנד זיט דען לעצטען ער-
קלארונגען בארען אהרענמחלים, דען דער פאן
אירם ענטהילטע פלאן בעמערעפס דער מאצע-
דאנישען איינענבאהן זאלל דיא אב ע ר-ה ע ר-
שאפט אסטערייכ-אונגארנס
אין דען באלקאני-לאנדערן הער-
שמעללען, דאס איזט איין פורכט בא-
רער שלאג פיר דען רוססישען
איינפלוס. דא דאס איינדריינגען דעם הא-
דעלס נור דאצו דא איזט, אום דאס פאל-
טישע איינדריינגען פארצוברייטען, קאנן מאן
זאגען, דאס איינע לאזונג דער ארענט-פראגע צו
גונסטען דער דייטשען געגען דיא סלאווען בע-
פארשטעהט. דיא ווייניגער רעגירונג
האט ניכט נור רוססלאנד געפאפמ, און
זאנדערן אויך דאס ווערק דער ציווילי-
זאציאן אין מאצעדאניען קאמ-
פראטירט. דיא רוססישען דיפלא-
מאטען זינד זייט אייניגער צייט ניכט
זעהר גליקליך; אבער די עזער
איהר מיסטערפאלג איבערשרייטעט
שאן וואהרליך יעדעס מאאס!

אויך אנדערע פארזעך בלאטער פער-
צייכען דיא פאן טאג צו טאג שטיינענדע מיט-
שטיממונג, וועלכע דורך דיא "ערקבערונגס-
ליטיק אסטערייכ-אונגארנס" אין רוססישען קריי-
זען הערפארטערען ווארדע; טהאטזאכע אבער
איזט עס, דאס דיעזע מיטשטיממונג זייטעס דער
פראנצאזען קונסטליך עררעגט ווארדען
איזט אונד אויך ווייטער דורך העמצערייא גע-
נאהרט ווירד.

ערנסטע פאלגען דירפטען דיעזע ריי-
בונגען ניכט האבען, דען קיינע איינציגע
דער גראסטמאכטע קאנן איינען קריעגערישען
צוזאמענשמאקס ווינשען. מאן גלויבט, דאס דיע-
זע זאל בעל-געראסטעל אונד פערדער-געקריטעל
האכסטענס באראן אהרענטהאל צום
אפער פאללען קאנטע, אינדעם ער צור אברא-
קונג געצוואונגען ווארע, ווען עס איהם ניכט
געלינגען זאללען, זיך געשיקט אום דער אפפאר-
הערזיצציעהען.

פערשיעדענע נייאנקייטען.

(דיא עראייגניססע אין
פארטוגאל.) מאן מעלדעט אום לייס-
סאכאן; קאניג מאנועל עמפאנג דיא
דעפואטאציאנען אייניגער ליססאבאנער
פער איינע אונד קארפאראציאנען אין פרוואט-
אוידיענין. זיא פערליעהען דען געפיהלען איהרער

אנהאלטונג ליכקייט אונד טהייל-
נאהמע אויסדרוקק. דער קאניג מאכטע אויף
אללע, דיא מיט איהם אין בעריהונג קאמען,
דען בעסטען איינדרוקק. עס שיינט נונמעהר זי-
כער, דאס דער קאניג אין ליססאבאן פער-
בלייבט.

(צווישען פראנקרייך אונד
שפאניען) הערשט איינע מיטשטיממונג
אבער דיא אום מאדריד פאלגענדעס גע-
מעלדעט ווירד: מיניסטערפארזייענעט מוירא
גאב אים געסטרעגען מיניסטערראטה איינע מיט-
טהיילונג דער פערנעצאזישען רעגירונג בעקאנט,
מיט וועלכער דיעזע דאס פערלאנגען שמעללט,
דאס שפאניען זיך אן דען מאראקקאנישען אנגע-
לענעהייטען לעבהאפטער בעטהייליגען מאנע.
שפאניען ווירד אויפגעפארדערט, טרופען
נאך מאראקקא צו זענדען, דיא זיך
דארט אויך עטוואס מעהר בע-
טהאלטיגען מאנען, אלס עס דיא שפא-
נישען טרופען אין קאזאבלאנקא ביזהער געמאהן
האבען אונד נאך טהון. דער מיניסטערראטה
בעשלעסט, דאס שפאניען זיך פארטויערנד נור
דארף בעשראנקע, דיא פאלציא צו
ארגאניזירען, וועלכע אויפגאבע עס אים פער איין
מיט פראנקרייך אום זינע דער אכמאונג פאן
אלזשעסיראס איבערנאמען האט.

(בעפארשטע הענדע אויפ-
לאזונג דער דומא.) מאן מעלדעט-
פירט אום פעטערסבורג: היער זינד ער-
סטע נאכריכטען איבער איינע בעפארשטעהענדע
אויפלאזונג דער דומא וועגען פערזויגערונג דער
קריעגסשיפטס-קרעדיטע אום אוטלוף. פיעלפאך
ווירד אויך ערצאלט, דאס מיניסטערפארזייענעט
סמאליפין זיך מיט אבראנקונגס-אכזיכטען
טראגע אונד דורך דורנארוף ערוועמצט
ווערען זאלל.

(ראבבינער-וואהל.) אום
קירבדרוף (סיפטען) ווירד אונס אנטמערס
געסטרעגען געשריבען: "דייטע האט היער דיא
ראבבינער-וואהל שטאטגעפונדען. פאן דען 142
אבעגעבענען שטימען ענטפיעלען 184 אויף דען
ביזהעריגען פאפער "שיסחברא-מגד, הרב ה'י'
מיה אשר לעמיל שפיטצער, וואהרענד
אין אנדערער קאנדידאט 7 שטימען אונד אין
דריטער רעפלקטאנט 1 שטימע ערהעלט.
דיא פרייע אב דיעזעס גלאנצענדען וואהל-
זיענעס איזט אנטער דען ווירקליכען ארטהא-
דאקטען אונזערעס ראבבינאטס-בעצירקעס אומא
גראסטער, אלס אייניגע היעזיגע לייטע דיא אבהאל-
טונג דער וואהל זעלבסט מיט בראביאל-געוואלט

פער אייטעלן וואללען, ווייל זיא וואוסטען, דאס
דיעזעלכע אויף דען גענאנטען, דען אונס הרב
ה'י' דק"ק אונס דארף ניי עמפאללען
האטען, פאללען ווערדען.

(ענדע קונג דער ניי-
סטען פערשווארונג אין רוס-
לאנד.) אום פעטערסבורג, 12 פע-
בער, ווירד מעלדעט: אלס פיהרענדעס
מיטגליעד דער ניי-ענדעקקען רעוואלוציאנעס-
פערשווארונג ווארדע דיא שמוענען שמעפאניע
אייסמאנאט, איינע גענעראל-טאכטער פער-
האפטעט. דיא פעהאפטונג דעם עהעמאלגען
דומא-דעפוטירטען קארניליעווי שמעהט
עבענפאלס מיט דער נייען פערשווארונג אין
פערבינדונג. קארניליעווי, אבער-דעמער דער
ערסטען דומא פיר וואסקא, וואר אלס ארצע
אום גובערנעמענט קאואן טהאטי אונד פיהרער
דער בויערנשאפט, וועלכע ער אים סאציאליסמוס
ערצאגט, ער זאלל צוערסט איינען גראסטען קיס-
סענערייב דען רעוואלוציאנערן עמפאללען האבען,
אום איהרע פערשווארונג ערפאלגרייך דורכפיה-
רען צו קאנען. ביא דעם פעהאפטעמען זשאנ-
דארס, וועלכער אין זיינעם "באשליק" באמבען
איינשמוגעלן וואללען, פאנד מאן אייניגע טוי-
זענד רובעל אונד קאמפארטמירענדע שריפטען.
ביא דעם פעהאפטעמען שמוענען סמירג
גאנאט שיקאוו ווארדען שטארקע
ניפטע אונד דינאמיט געפונדען.

(אויס ירושלים) ווירד בעריב-
טעט: אום דאס איינדריינגען דער אין דעם טיר-
קישען פיערטעל אויסגעבראכענען פאקקע-
עפידעמיע אין דאס יודענערטעל צו
פעהרדענען, ארדנעטען דיא ארצעטע דיא זאפאר-
טיגע אימפאונג דער קינדער אן אנפאנגס בליעב
דיא יודישע בעפאלקערונג גלייכבליט; אלס אבער
דיא עפידעמיע זיך אימטער ווייטער אויסברייטע-
טעט, דיא שמירטעט זיא פאלצאליך מיט זאלכער
געוואלט דיא פאל-קליניק דעם פעהראינעס, למען
ציון, דאס מעהרערען שייבען אונד טהורען איי-
געבראכען ווארדען. היער ווארען שטאנדיג
ארצעטע מיט דעם אימפאנען בעשאפטעט. עס וואר
אין גליק, דאס זיך דער פעהראיין מיט אפפ-
שאפט פאגענעהען האטען, דען אן קיינער
צווייטען שמעללען אין ירושלים וואר דער קאסט-
בארע שמאפט פארהאנדען.

(דער ציאניסמוס אונד דיא
פירקישע רעגירונג.) אום עס-
סעג ווירד געשריבען: נילד היעלט היער
דער פראזידענט דער ציאניסמישען ארגאניזאציאן,
הערר דאוור וואלפאזא הן אום קארן,

אלס זיך דער אלטע מאן אנווילקורליך הערמוואנד-
טע, פיעל זיין בליק אויף דאס לאכעלנדע אנטלישן דער
אלטען דאמע.
"פערצייהען זיא מאדאס, רעדטע ער זיא אן, אבער
דאס איזט איין יו-וועל, אן וואונדער-העררליך; אין עכטער
קארדאווא, זייט יאהרען האבע איד ניכט דערגלייכען געזעהען;
ער שפראך מיט דער בענייטערונג איינעם וואהרען
קונסט-ליעהאבערס.
"פערשטעהען זיא עטוואס פאן שפיטצען, הערר
בראנד?" פראטע דיא דאמע.
"אך יא, מאדאס!" ריעף מאנעס.
דיעזער אויסרוף וואר זאך בערעדט אונד בעריהרטע דאס
קונסטווארטע הערן דער דאמע זאך טיעף אונד סימפאטיש,
דאס זיא איינע בארודע הערפארצאג, דערוועלכען איינען שליס-
סעל ענטנאהם, אן דעם איין פערבליכענעם ווידענבאנד הונג
אונד דאס קאסטען אפגעטע.
"אן?" פערזעטעטע מאנעס מיט איינעם זיפער; עס
איזט איין עכטער קארדאווא!
"וויר האבען עס יעדערצייט זעהר האך אונד ווערטה
געהאלטען," זאנטע זיא; "דיא קאניגן פאן שאטלאנד נאב
עס איינעם מינער אהנען."
"מאדאס, ענטגענטעטע מאנעס, זאך איזט דאספעלט
אונד דרייפאך איין יו-וועל!"
דיא ננאדינע פרויא נאהם דאס קאסטבארע געוועבע
עהרפארצאלל אין איהרע ווייסע צארטע האנד אונד
ענטהילטע זיינע שאנהייטען ביז צום קליינטען דעטאיל.
(פארטועצונג פאלגט.)

פאללעטאן.

יידישע נאכטען-ליעבע.

איינע וואהרע בעגעבענהייט.
(17 פארטועצונג.)

סיר נעארג, איין טראקקענער אלטער קריענער, פער-
שטאנד פאן בילדערן וועניג, דאנענען היעלט זיך דיא ננאדינע
פרווא, זיינע נאטטיק, אין קונסט-אנגעלעהנישען פיר וואהל-
אונטערריכטעט אונד דעמגעמאסט קאמפעטענט אונד זיא גע-
רוהטע, דאס געמאלדע פיר איין עכטעס מייסטערשטיק צו
בעצייכען.
"זיינע עכטהייט איזט ערהאבען איבער אללע צוויפעל.
מאדאס, אייסערטע זיך מאנעס.
"דאך איהר האבט קיינע אידעע, וויא דאס דינג אויס-
זאה, אלס וויר עס פאנדען," זאנטע דער אלטערע נעפטע, "עס
וואר וויא איין שטיק שמוציגען אלטען וואגענלעדערס אן-
צושויען, ניכט וואהר, ארטהור?"
"זיא זינד אללעס אנשיין נאך איין זעהר בעפאהיגטער,
טיכטיגער בילדער-רעפארטאז, הערר בראנד," שפראך דיא
ננאדינע פרויא פריינדליך. "אך ווירדע איהנען פערבונדען זיין,
ווען זיא נאך אייניגע אנדערע געמאלדע, דיא איך היער הא-
בע אונד דיא רעכט נאטהווענדיג דער רייניגונג בעדירשען, אין
אויגענשוין געהען וואללען."
"אן, מיט גראסטעם פערניגען, מאדאס!" זאנטע
בראנד.